

Parlamentul
Republicii Moldova

DGJ-07 nr. 530
13 octombrie 2023

Secretariatul Parlamentului Republicii Moldova

Direcția generală juridică

AVIZ

la proiectul de lege privind modificarea unor acte normative (privind eficientizarea mecanismelor actului de guvernare)

(nr.307 din 20.09.2023)

În temeiul art.54 din Regulamentul Parlamentului, adoptat prin Legea nr.797/1996, Direcția generală juridică a examinat prin prisma cadrului legal existent proiectul de lege privind modificarea unor acte normative (privind eficientizarea mecanismelor actului de guvernare) și comunică următoarele.

I. Aspecte generale.

1. Proiectul de lege este înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către dna Larisa Voloh, deputată în Parlament, acest fapt corespunde art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 alin.(3) din Regulamentul Parlamentului, adoptat prin Legea nr.797/1996.

2. Proiectul de lege se încadrează în categoria legilor organice, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art.10 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.

3. Proiectul de lege vine să modifice Legea nr.1111/1997 privind asigurarea activității Președintelui Republicii Moldova, Legea nr.199/2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică, Legea nr.98/2012 privind administrația publică centrală de specialitate, Legea nr.131/2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător, Legea nr.136/2017 cu privire la Guvern, Legea nr.270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar.

4. Conform Notei informative, elaborarea proiectului a fost generată de necesitatea reconfigurării funcționale și instituționale a Cancelariei de Stat prin prisma rolului de Centru al Guvernului și de coordonare a activităților privind implementarea cerințelor de aderare la Uniunea Europeană. Realizarea proiectului de lege necesită cheltuieli de 940 mii lei anual din contul bugetului de stat.

II. Sugestii și obiecții de ordin juridic.

1. Se observă neconcordanța unor prevederi ale proiectului de lege cu scopul declarat al acestuia. Atenționăm că modificarea Legii nr.1111/1997 privind

asigurarea activității Președintelui Republicii Moldova nu este obiectul proiectului de lege (nu ține de implementarea cerințelor de aderare la Uniunea Europeană) și urmează a fi exclusă.

2. Fără a diminua dreptul la inițiativă legislativă a autorului, considerăm că Cancelaria de Stat este autoritatea vizată de a înainta inițiativa privind reformarea Cancelarii de Stat, or în conformitate cu art.16 din Legea nr.98/04.05.2012 privind administrația publică centrală de specialitate *"Cancelaria de Stat este autoritatea care asigură continuitatea derulării procedurilor aferente actelor de guvernare, constituind elementul de legătură și stabilitate a guvernării, elaborează,[...] coordonează și monitorizează politicile în cadrul reformei administrației publice centrale și locale, [...] asigură procesul de planificare strategică a Guvernului în conformitate cu prioritățile programului de activitate a Guvernului și cu strategiile naționale de dezvoltare"*.

3. Reamintim asupra necesității respectării procedurii de înaintare a proiectelor de acte normative în Parlament, precum și asupra conformării la cerințele prevăzute la art.40 din Legea nr.100/2017, care stabilește expres actele obligatorii ce constituie dosarul de însoțire a proiectului actului normativ.

4. La capitolul alocarea mijloacelor financiare din bugetul de stat:

- în conformitate cu art.25 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative *"În cazul unui proiect care prevede reglementări cu impact asupra bugetului și/sau care prevede reorganizări și reforme structurale ori instituționale, în calitate de studiu de cercetare se realizează analiza inițiativei de elaborare a actului normativ, conform metodologiei de analiză *ex ante* aprobate de către Guvern"*.

În temeiul art.17 din Legea nr.181/2014 „Proiectele de acte normative cu impact financiar asupra bugetelor se supun expertizei financiare în conformitate cu legislația ce reglementează modul de elaborare a actelor normative. Pe parcursul anului bugetar în curs nu pot fi puse în aplicare decizii care conduc la reducerea veniturilor și/sau majorarea cheltuielilor bugetare, dacă impactul financiar al acestora nu este prevăzut în buget.” În acest sens, reamintim prevederile art.131 din Constituția Republicii Moldova care stabilește expres că *"Orice propunere legislativă sau amendament care atrag majorarea sau reducerea veniturilor bugetare sau împrumuturilor, precum și majorarea sau reducerea cheltuielilor bugetare pot fi adoptate numai după ce sânt acceptate de Guvern."* Ținem să reamintim că, asupra acestui subiect s-a expus și Curtea Constituțională în Hotărâre nr.29/2001 privind interpretarea prevederilor art.131 alin.(4) din Constituția Republicii Moldova, care trebuie respectate în cazul proiectelor de acte legislative cu impact financiar asupra bugetului de stat.

- se constată obligativitatea efectuării studiului de impact financiar și expertizei financiare obligatorii care este efectuată de către Ministerul Finanțelor, prevăzute de Legea nr.181/2014 finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale (a se vedea art.16 și art.17) și Legea nr.100/2017 privind actele legislative (a se vedea alin.(5) al art.34).

5. Ce ține de atribuirea unor competente noi Cancelariei de Stat, în conformitate cu prevederile art.9 din Legea nr.98/2012 privind administrația publică centrală de specialitate ”Ministerele sînt organe centrale de specialitate ale statului care asigură realizarea politicii guvernamentale în domeniile de activitate care le sînt încredințate. Între ministere se repartizează chestiunile ce țin de politicile statului în diferite domenii, responsabilitatea pentru elaborarea și promovarea cărora le revine membrilor Guvernului în conformitate cu Constituția și legile Republicii Moldova, cu excepția domeniilor care sînt încredințate conducătorilor autorităților administrative autonome constituite de Parlament.”

Considerăm că elaborarea și promovarea inițiativelor de către ministere, pe domeniile de competență este necesară și importantă, fiind o atribuție esențială a organelor centrale de specialitate. În acest sens, pledăm pentru competența de elaborare a actelor normative de comun cu ministerele de resort, promovarea și monitorizarea implementării politicilor fiind în competența Cancelariei de Stat.

6. În conformitate cu art.36 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, expertiza de compatibilitate a proiectului actului normativ cu legislația Uniunii Europene se efectuează de către Centrul de Armonizare a Legislației. Sugerăm indicarea expresă a Centrului nominalizat în text, iar în acest sens propunem următoarea redacție a ultimei propoziții a lit.c) din alin.(3) al art.16 din Legea nr.98/2010 ”efectuează expertiza de compatibilitate cu legislația Uniunii Europene prin intermediul Centrului de Armonizare a Legislației”.

7. Întru respectarea art.54 din Legea nr.100/2017 proiectul de lege se va supune unei prelucrări redacționale și ortografice și se va revizui textul acestuia întru ajustarea la exigențele normelor tehnicii legislative.

Oportunitatea adoptării prezentului proiect de lege urmează a fi decisă de către Parlament.

ION CREANGĂ
Șeful Direcției generale

ex.: V.Stratiev tel.: 022.820.584
e-mail: viorica.stratiev@parlament.md